

Motion till riksdagen 2025/26:1836

av **Johanna Haraldsson (S)**

Avskaffande av betyget F

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att betyget F bör avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige sticker ut i ett internationellt perspektiv. Enligt Skolverket lämnar omkring 16 000 niondeklassare – motsvarande 15 procent – grundskolan med underkänt i ett eller flera kärnämnen varje år. Det kan jämföras med EU-snittet på 4–5 procent.

Konsekvenserna är allvarliga. I dagens arbetsliv är gymnasieutbildning ett grundkrav, och allt fler jobb kräver eftergymnasial utbildning. När unga sorteras bort redan i grundskolan leder det till långsiktiga problem i form av ökad arbetslöshet, ohälsa och fattigdom.

Det är också tydligt att betyget F inte uppfyller sitt syfte. Lärare, skolledare och forskare vittnar om att det inte stimulerar till bättre prestationer, utan snarare till utslagning och försvårade möjligheter till vidare studier. Regeringens egen produktivitetskommission har pekat på samma problem.

Därutöver är F-betyget problematiskt eftersom det riskerar att skapa hopplöshet hos eleverna – en stämpel på misslyckande snarare än en utgångspunkt för utveckling. Det gör det svårare för lärare att motivera elever, eftersom vägen framåt blir otydlig när ”allt underkänt” ser likadant ut på papperet. Det förstärker ojämlikheten, de elever som redan

har svagare stöd hemifrån eller särskilda behov får ännu svårare att klara skolan när ett F blir en återvändsgränd.

Det är därför hög tid att ta pedagogers, skolforskares, experters och inte minst elevers och föräldrars kritik på allvar. Otillräckliga tidiga insatser i skolan kan inte kompenseras genom ett utsorteringsinstrument. Vägen framåt måste i stället vara tydliga pedagogiska insatser, ökade resurser, systematiskt arbete och uppföljning – inte ett betygssystem som försvårar ungas framtidsmöjligheter.

Johanna Haraldsson (S)